

Předmluva k prvnímu číslu

Vážení čtenáři, dostává se vám do rukou první číslo nového vlastivědného časopisu „Podesní“, který by vás měl napříště každého půl roku seznamovat s historickými, vlastivědnými, přírodovědnými a jinými zajímavostmi z oblasti povodí řeky Desné.

Název Podesní je pravda poněkud nezvyklý a nebyl doposud v češtině běžně používán, ale jedná se jen o jednoslovný překlad tradičního německého názvu Tesstal, kterým se zcela běžně označovalo údolí řeky Desné (německy Tess). Jméno Tesstal, respektive Podesní bylo v 1. polovině 20. století hojně užíváno při vytváření názvů v oblasti. Pojmenováno tak bylo nové sanatorium postavené ve Velkých Losinách v roce 1913, nové losinské kino, šlechtitelský ovocnářský spolek v Rapotíně a mnoho dalších. V neposlední řadě se nazývala „Tesstal“ také vlastivědná příloha šumperských novin „Nordmährische Grenzboten“. My jsme tento název převzali především pro jeho geografickou výstižnost. Časopis „Podesní“ se bude programově zaměřovat na oblast údolí řeky Desné, jmenovitě obce Loučná nad Desnou, Velké Losiny, Rapotín, Vikýřovice a také obce v přilehlém údolí řeky Merty (Mertatal) Sobotín a Vernířovice. Čistě geograficky lze do Podesní počítat i Rejchartice, Hraběšice, Bratrušov, Šumperk, Bludov, Nový Malín, Dolní Studénky a Sudkov. Ani tyto obce nejsou ze zorného pole nového časopisu vyloučeny, příspěvky o nich se jistě objeví v příštích číslech časopisu v závislosti na tom, jestli se podaří najít vhodné ochotné autory a přiměřená témata.

Idea našeho časopisu není nová. Časopis „Podesní“ čerpá z tradice několika podobných periodik, která v regionu vycházela či vycházejí. Historicky se inspiroval německým vlastivědným měsíčníkem „Unsere Heimat“, který vycházel ve 20. a 30. letech 20. století v Novém Malíně a poté v Sobotíně. Obsahově „Podesní“ však navazuje obsahově především na historickou ročenku „Velké Losiny“, která v letech 1998-2004 vycházela ve Velkých Losinách a věnovala se nejen historii této obce, ale i vlastivědným zajímavostem z obcí okolních. V neposlední řadě má „Podesní“ za vzor vlastivědný sborník „Severní Morava“, který vychází již od roku 1957 v Šumperku. Hlavním impulsem pro vydání vlastivědného periodika ražení „Podesní“ byla úplná absence pravidelných publikací o tomto zajímavém kraji. Klademe si skromný cíl doplnit funkci a kvalitu sborníku „Severní Morava“ pro obce údolí Desné.

Časopis „Podesní“ se zrodil v letech 2005 a 2006 z aktivity členů občanského sdružení Obnova kulturního dědictví údolí Desné a má za úkol obnovit povědomí o krásách a zajímavostech našeho podhorského kraje, který od nepaměti fascinoval pestrostí a kulturním bohatstvím. Jelikož většina historických skutečností, kterými se budeme zabývat sahá do německé historie oblasti, doufáme, že časopis pomůže také vytvářet povědomí kontinuity a posílení lokálního patriotismu u současných obyvatel i u krajanů, kteří byli vysídleni. Doufáme, že časopis „Podesní“ bude plnit zdárně tuto roli průvodce na cestách staletími, kulturami a nejroztodivnějšími zákoutími v povodí Desné.

šéfredaktor Richard Jašš